

De sportfunctionaris als *Gezonde Schoolondersteuner*

Wij zeggen: het beste sportinitiatief van Nederland
2016-2017!

De Hoogeveense sportfunctionarissen zijn vanaf 2014 actief betrokken bij de Gezonde School aanpak. Wat maakt onze eigen ontwikkelde aanpak in Hoogeveen zo uniek? Dat leest u in deze brochure.

Structuur

Scholen organiseren veel sport- en gezondheidsactiviteiten. Dat is mooi! Toch merken we dat ze niet altijd bewust en structureel bezig zijn met gezondheidsbeleid. Hierdoor mist in de praktijk een duidelijke lijn in handelen en beleid op het gebied van een gezonde leefstijl. Dit leidt tot te veel ad hoc-acties en te weinig borging en handhaving van acties vanuit het gezondheidsbeleid. Om te komen tot een gestructureerde aanpak, zijn de sportfunctionarissen in Hoogeveen de Gezonde School aanpak gaan stimuleren en ondersteunen. Verder bieden ze ondersteuning bij het behalen en behouden van het vignet Gezonde School.

Degelijke basis voor gezonde leefstijl

Het op schoolniveau behalen van het 'vignet Gezonde School' om zo planmatig, structureel en actief in te zetten op gezondheid, sport en bewegen en te zorgen voor borging hiervan binnen het schoolbeleid. Het vignet zorgt voor verdieping, borging en structurele aanpak van gezondheidsbeleid op een school. Ook bestaat er een kader voor huidige en nieuwe acties waardoor ad hoc activiteiten worden voorkomen. Daarnaast biedt het vignet een school de kans zich te profileren en onderscheiden door inspanningen op het vlak van gezondheid. Zodoende krijgen kinderen vanuit school een gezonde basis mee wat betreft een gezonde leefstijl.

Ondersteuning en samenwerking

Het team sportfunctionarissen ondersteunt scholen bij het behalen en behouden van het vignet Gezonde School. Door middel van dit vignet worden extra acties opgezet en losse activiteiten verbonden en planmatig ingezet op de school. Het vignet wordt afgegeven zodra een school voldoet aan enkele basisvoorwaarden en extra inzet op minimaal één van de aanvullende thema's zoals voeding en sport en bewegen. De school vormt samen met de sportfunctionaris een werkgroep/commissie die ervoor zorgt dat de inzet wordt uitgevoerd, wordt opgenomen in het schoolbeleid en daarmee voor borging van de activiteiten. De sportfunctionaris kan daarnaast voor extra ondersteuning zorgen voor het behalen en behouden van het vignet bij deelprojecten zoals MRT, ondersteuning bewegingsonderwijs, naschools aanbod, inzet op inactieve kinderen, contacten met externe organisaties, Smaaklessen, gezondheidsweken en de vignetaanvraag.

Stappenplan

- 1 Informeren van scholen in teamoverleg over het vignet en de ondersteuningsmogelijkheden
- 2 De deelnemende school vormt een werkgroep met directie, leerkrachten, ouders, de GGD en de sportfunctionaris
- 3 De werkgroep brengt de bestaande doelen en acties in kaart, o.a. via stakeholders
- 4 De werkgroep start met extra acties om vignet te behalen, afhankelijk van gekozen thema
- 5 De werkgroep zorgt voor borging door vastleggen van acties in schoolbeleid en jaarplanning
- 6 De school doet samen met de sportfunctionaris de daadwerkelijke aanvraag voor het vignet
- 7 Persmoment bij toekenning van het vignet + wethouder
- 8 Uitvoeren van de Gezonde School-acties met ondersteuning van de sportfunctionaris en GGD
- 9 De werkgroep komt elke twee maanden samen om de voortgang te bespreken

Samenwerkingspartners en hun rol

- 1 Directie school
- 2 Enthousiaste leerkracht(en) school
- 3 Ouders/ouderraad

Vormen samen met de sportfunctionaris een werkgroep.

De sportfunctionaris treedt in feite op als Gezonde School-adviseur. Hierbij zoekt de sportfunctionaris de samenwerking met de GGD jeugdverpleegkundigen en het landelijke ondersteuningsbureau.

Inzet middelen Sportief Hoogeveen

De ureninzet van de sportfunctionaris en ondersteuning bij bijvoorbeeld MRT en de gezondheidsweek wordt gefinancierd vanuit het gemeentelijke Actieplan Sport en Bewegen. In dit Actieplan wordt er gemeentebreed integraal gewerkt aan allerlei interventies en activiteiten op het gebied van sport, bewegen, gezondheid en activering.

De inzet van de sportfunctionaris is afhankelijk van de omvang van de school.

Inzet school

De school is zelf verantwoordelijk voor zowel het aanvragen van het vignet a €150,- alsook het voldoen aan de vignetvoorwaarden. De school is zelf verantwoordelijk voor het inkopen van lesprogramma's, materiaal, gastdocenten, etc. De school kan hierbij ondersteuning krijgen van de sportfunctionaris.

Beoogd resultaat

- 1 Scholen zetten structureel en planmatig in op de uitvoering van hun gezondheidsbeleid.
- 2 Zoveel mogelijk scholen in Hoogeveen worden een Gezonde School, het liefst alle scholen.
- 3 Gezondheidsbevordering van kinderen en jongeren in Hoogeveen inclusief ouders.

Effect- en resultaatmeting

De sportfunctionarissen merken dat de Gezonde School aanpak leeft in de gemeente Hoogeveen. Steeds meer scholen worden een Gezonde School. Uit het preventiemenu basisonderwijs, waarin allerlei gastlessen staan waaruit de school kan kiezen, wordt veel gekozen voor de gastlessen die over gezondheid gaan.

Wat is er bijzonder aan het initiatief en wat maakt ons uniek

Door de grote betrokkenheid van de sportfunctionarissen en de samenwerking met schooldirectie, leerkrachten, ouders, kinderen en de GGD is het draagvlak groot. Scholen zijn enthousiast over de werkwijze en de ondersteuning door de sportfunctionarissen. De drempel om te werken aan de Gezonde School wordt door de inzet van de sportfunctionarissen lager. De sportfunctionarissen hebben inmiddels veel ervaring en weten de juiste weg te bewandelen. Het unieke is dat scholen gezondheidsbeleid borgen in hun schoolbeleid en hier structureel op inzetten in plaats van ad hoc. De sleutel tot het succes is dat verschillende partijen betrokken zijn en hun rol vervullen vanuit hun eigen kracht en verantwoordelijkheid.

Wat heeft het opgeleverd?

In ruim 2 jaar tijd hebben 22 scholen van de 40 scholen in de gemeente Hoogeveen het vignet Gezonde School behaald op de thema's Bewegen en Sport, Voeding en Welbevinden. De verwachting is dat binnen 2 jaar alle scholen hun vignet hebben behaald. Hierdoor is de inzet van gezondheid breed binnen het onderwijs geïntegreerd. Het overzicht van de Gezonde Scholen vindt u achterin deze brochure.

Borging

Een school is een Gezonde School voor drie jaar, daarna stimuleren de sportfunctionarissen de school om de aanvraag opnieuw in te vullen en te bekijken waar nog verbeterpunten/kansen liggen.

Toekomst impuls verbreding Gezonde School september 2017 – december 2018

In de gemeente Hoogeveen hebben nu ruim 20 basisscholen het vignet Gezonde School, voornamelijk op het thema Sport en Bewegen. Dit houdt in dat deze scholen hier structureel beleid op hebben ontwikkeld, hier zo een kader bieden voor hun leerkrachten, ouders en leerlingen en met geborgde interventies extra inzet op plegen over meerdere jaren. De stimulans, aanvraag, uitwerking en borging wordt veelal in samenwerking met het team sportfunctionarissen opgepakt. Omdat deze methode succesvol is op dit thema verbreden we het naar alle negen gezonde school-thema's:

www.gezondeschool.nl/primair-onderwijs/gezondheidsthema's-en-criteria-vignet

Met een projectmatige stimulans is het doel in de periode augustus 2017-december 2018 tien extra thema-certificaten te behalen. De ervaring in Hoogveen is dat niet een website, maar juist daadkrachtige persoonlijke ondersteuning scholen op weg helpt aan de gezondheidsthema's te werken. Daarom bestaat de aanpak simpelweg uit dat er een Coördinator Gezonde School is aangesteld om per school te werken aan gezondheidsbeleid dat aansluit bij het schoolbeleid.

Om deze inzet niet te beperken tot een extra paragraaf in het schoolbeleid, wordt er uitvoeringsbudget gereserveerd zodat er ook daadwerkelijk acties kunnen worden uitgevoerd. Dit budget is gekoppeld aan voorwaarden zoals het behalen van een vignet op het bijbehorende thema.

Extra informatie

De coördinator zorgt voor juiste informatie, communicatie en stimulans naar de scholen. Belangrijk onderdeel hiervan is het samenstellen van een overzicht / menukaart van alle thema's, de vignetvoorwaarden per thema, en vervolgens de interventies die er toe bijdragen dat een school voldoet aan de voorwaarden. Dit vraagt nauwe afstemming en verbinding met gemeentelijke beleidsafdelingen op de thema's, het team sportfunctionarissen en de uitvoerende organisaties. De coördinator kijkt vervolgens samen met de scholen welk onderwerp het beste past bij bestaand beleid en prioriteiten van de school en ondersteunt hen vervolgens bij de aanvraag en verdere acties.

Uitvoeringsbudget

Kiest een school voor een vignet op een bepaald thema dan kan de school als aanvulling op de eigen inzet een stimuleringsbijdrage van 2.000 euro aanvragen. Deze middelen kunnen worden ingezet om interventies of acties in te zetten die bijdragen om te voldoen aan de vignetvoorwaarden. Op thema's waar scholen al een vignet voor hebben behaald vóór augustus 2017 kan volgens dezelfde voorwaarden een stimuleringsbijdrage van 1.000 euro worden aangevraagd. Hierdoor worden ook de scholen die al eerder een certificaat hebben behaald gestimuleerd en ondersteund hier extra op in te zetten. Aan deze middelen worden vanzelfsprekend afgebakende voorwaarden gekoppeld.

School	Certificaat/certificaten	Datum aanvraag (duurt 3 jaar)	Aanvraag loopt af op
OBS 't Kienholt	Bewegen en sport + Welbevinden	30-10-2014 / 10-11-2014	30-10-2017 / 10-11-2017
Het Blokland	Bewegen en sport	06-02-2015	06-02-2018
RKBS Prof. Titus Brandsma	Bewegen en sport + Voeding	06-02-2015 / 08-05-2017	06-02-2018 / 08-05-2020
OBS Het Rastholt	Bewegen en sport	09-04-2015	09-04-2018
CBS De Morgenster	Bewegen en sport	09-04-2015	09-04-2018
OBS Apollo	Bewegen en sport	06-05-2015	06-05-2018
PCBS Het Mozaiek	Bewegen en sport	25-06-2015	25-06-2018
OBS De Goudvink	Bewegen en sport + Welbevinden	23-03-2016 / 14-04-2016	23-03-2019 / 14-04-2019
OBS De Zandloper	Voeding + Bewegen en sport + Welbevinden	05-07-2016 / 14-03-2017 / 14-06-2017	05-07-2019 / 14-03-2020 / 14-06-2020
PCB De Weidebloem	Welbevinden + voeding	25-07-2016 / 22-02-2017	25-07-2019 / 22-02-2020
OBS Villa Kakelbont	Bewegen en sport	26-09-2016	26-09-2019
OBS De Schuthoek	Bewegen en sport	31-10-2016	31-10-2019
OBS De Posthoorn	Bewegen en sport	08-11-2016	08-11-2019
OBS De Driesprong	Bewegen en sport	24-11-2016	24-11-2019
OBS Het Spectrum	Bewegen en sport	05-12-2016	05-12-2019
OBS Vogelvlucht	Bewegen en sport	05-12-2016	05-12-2019
OBS Tiendeveen	Bewegen en sport	07-12-2016	07-12-2019
OBS Oostenbrink	Bewegen en sport	07-12-2016	07-12-2019
CBS De Akker	Bewegen en sport	14-02-2017	14-02-2020
SO De Aventurijn	Bewegen en sport	28-03-2017	28-03-2020
VSO De Atlas (middelbaar onderwijs)	Bewegen en sport	05-04-2017	05-04-2020
VSO De Windroos	Bewegen en sport	11-04-2017	11-04-2020

